

การมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ของชุมชนเขตเทศบาลเมืองระนอง

นัทธพงศ์ เพชรฉวี^{1*}

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

*John2477@live.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของชุมชนเขตเทศบาลเมืองระนอง และ 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของชุมชนเขตเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ประชากร ได้แก่ คณะกรรมการชุมชน 20 ชุมชน จำนวน 200 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 134 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากการใช้สูตรของ Taro Yamane แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.845 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบ ได้แก่ ค่าที ค่าเอฟ (t-test and F-test) และทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีการ LSD ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของชุมชนเขตเทศบาลเมืองระนอง โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงไปต่ำได้ดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานและปฏิบัติการ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และ ด้านการมีส่วนร่วมในการเสนอความคิด การวางแผนและการตัดสินใจ ตามลำดับ 2) ผลการเปรียบเทียบพบว่าจำแนกตามเพศ โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน รายด้านพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เทศบาลเมืองระนอง

The Participation in The Development of Health Tourism of Ranong Municipality Community

Nattaphong Pechchawee^{1*}

¹Master's degree Graduate Public Administration Course school

Suan Sunandha Rajabhat University

*John2477@live.com

Abstract

This research is a survey research. The objectives of this research were 1) to study participation in health tourism development of communities in Ranong municipality and 2) to compare participation in health tourism development of communities in Ranong municipality, classifying by gender, age, education level and occupation. The 20 community committee consisted of 200 people. The sample group is 134 people. The samples were determined by using the Taro Yamane formula and were randomly selected. Data were collected by using questionnaires. The reliability was 0.845. Data were analyzed by using basic statistics such as mean, standard deviation, test statistics such as t-test and F-test, and paired difference test by LSD method. The research results show that 1) participation in health tourism development in communities in Ranong municipality in overall and in each aspect were at medium levels. The order of the average is high to low as follows Regarding participation in monitoring and evaluation, participation in operations and operations, participation in receiving benefits, participation in suggestion, planning and decision making, respectively, and 2) the comparison results show that gender, overall, was not different in each aspect, it was found that participation in monitoring and evaluation differences werestatistically significant at 0.05, classifying by age, educational level and occupation differences at statistical significance 0.05.

Key words: Participation / Health Tourism Development / Ranong Town Municipality

1. บทนำ

เทศบาลเมืองระนองได้ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพและสุขภาพ โดยใช้น้ำแร่เป็นสินค้าหลักในการดึงดูดนักท่องเที่ยว จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ คือ "เป็นเมืองท่องเที่ยวเชิงสุขภาพชั้นนำ และเมืองน่าอยู่ที่ประชาชนมีคุณภาพชีวิต" เนื่องจากเทศบาลเมืองระนองมีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดระนองอยู่ในความดูแล และเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยว "หากมาเที่ยวระนอง ต้องมาแช่น้ำแร่ร้อนรักชะวาริน" ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ.2561-2565 ที่ต้องการให้คนไทยเป็นคนมีสุขภาพและสุขภาพที่ดี ผู้บริหารของเทศบาลเมืองระนองให้ความสำคัญกับ

กิจกรรมด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวมาโดยตลอด มีการจัดสรรงบประมาณของเทศบาลและจัดหางบประมาณจากหน่วยงานอื่นเพื่อปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานของแหล่งท่องเที่ยวการจัดระเบียบความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ การเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างศักยภาพของหน่วยงานและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของแหล่งท่องเที่ยวและเป็นการสร้างรายได้ให้กับประชาชน การบริหารงานเทศบาลเมืองก็ยังคงอาศัยชุมชนเป็นหลักในการร่วมมือพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นและเพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง เพื่อสร้างความเข้มแข็งของสังคมเมือง ดังนั้นเทศบาลเมืองระนอง จึงได้ออกระเบียบว่าด้วยการจัดตั้งชุมชนและคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลเมืองระนอง เพื่อให้การปฏิบัติงานของคณะกรรมการชุมชนดำเนินไปด้วยความถูกต้องเรียบร้อยและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน (เทศบาลเมืองระนอง 2562)

จากความสำเร็จดังที่กล่าวในข้างต้นจำเป็นต้องมีการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองระนองจากนโยบายการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเทศบาลเมืองระนอง โดยการศึกษาในระดับการมีส่วนร่วม ด้านการเสนอความคิดการวางแผนและการตัดสินใจ, ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการและปฏิบัติการ, ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์, ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล(Cohen and Uphoff 1980) ดังนั้น การศึกษาในครั้งนี้จะช่วยให้เกิดการตัดสินใจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมชุมชนกับการท่องเที่ยวเพื่อแก้ปัญหาข้อบกพร่องและทราบถึงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างแท้จริง เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของจังหวัดระนองให้ดีขึ้น โดยจะทำให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ชุมชนต่างๆเข้ามามีส่วนร่วมทำให้เกิดความเข้มแข็ง มีการสร้างงานมากขึ้น คนในชุมชนมีงานทำมากขึ้นส่งผลทำให้เกิดการย้ายถิ่นฐานของคนในท้องถิ่นลดลง ลดความเหลื่อมล้ำ นำไปสู่การท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของจังหวัดระนอง และในระดับประเทศ

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของชุมชนเขตเทศบาลเมืองระนอง
- 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของชุมชนเขตเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

3. สมมุติฐานของการวิจัย

การมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของชุมชนเขตเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ แตกต่างกัน

4. วิธีดำเนินการวิจัย

4.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ คณะกรรมการชุมชนเขตเทศบาลเมืองระนอง 20 ชุมชน รวมทั้งหมดจำนวน 200 คน (เทศบาลเมืองระนอง 2562)

4.2 กลุ่มตัวอย่าง

ใช้สูตรทาร์ยามาเน่ (Taro Yamane) กำหนดขนาดตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และมีระดับความคลาดเคลื่อนได้ 5% ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างคณะกรรมการชุมชนเขตเทศบาลเมืองระนอง จำนวน 134 คน แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย

4.3 เครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ศึกษาการมีส่วนร่วมการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของชุมชนเทศบาลเมืองระนอง

4.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ยามาเน่ (Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และมีระดับความคลาดเคลื่อนได้ 5% คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง คณะกรรมการชุมชนเขตเทศบาลเมืองระนอง จำนวน 134 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามแบบเลือกตอบ (Check List) 4 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลการมีส่วนร่วมของการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนเขตเทศบาลเมืองระนอง ทั้ง 4 ด้าน เป็นมาตรวัด 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert 20 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเป็นข้อเสนอแนะแนวทางการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเขตเทศบาลเมืองระนอง

4.3.2 การหาคุณภาพเครื่องมือ

ขั้นตอนการหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ทบทวนแนวคิดทฤษฎี วรรณกรรม และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษาและกำหนดวัตถุประสงค์ของการศึกษาและสมมติฐานการศึกษา
3. กำหนดเนื้อหาของคำถามในแบบสอบถามเพื่อให้ครอบคลุมในเรื่องที่ศึกษาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษาที่กำหนดไว้

การศึกษาที่กำหนดไว้

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทำการทดสอบหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน และทำการทดสอบค่าโดยใช้เทคนิค IOC โดยเลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาไปทดสอบใช้กับคณะกรรมการชุมชนเทศบาลตำบล หงาว จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น ใช้วิธี สัมประสิทธิ์แอลฟา ด้วยวิธีการของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .952

6. นำแบบสอบถาม ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

4.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ดำเนินการจัดทำแบบสอบถามที่ได้ผ่านการตรวจสอบเครื่องมือเรียบร้อยแล้วตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 134 ชุด
2. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 134 ชุดโดยการลงพื้นที่ในชุมชน 20 ชุมชน และเก็บคืนด้วยตนเอง
3. ผู้วิจัยดำเนินการลงข้อมูลในโปรแกรมคอมพิวเตอร์และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ โดยใช้การหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของชุมชนเทศบาลเมืองระนอง ทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการเสนอความคิดการวางแผนและการตัดสินใจ 2) ด้านการดำเนินงานและปฏิบัติการ 3) ด้านการรับผลประโยชน์ 4) ด้านการติดตามและประเมินผล ใช้สถิติพรรณนา หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามปลายเปิดเป็นข้อเสนอแนะแนวทางการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของชุมชนเขตเทศบาลเมืองระนอง อย่างอิสระทั้ง 4 ด้าน (Cohen and Uphoff 1980) ประกอบด้วย 1) ด้านการเสนอความคิด การวางแผนและการตัดสินใจ 2) ด้านการดำเนินงานและปฏิบัติการ 3) ด้านการรับผลประโยชน์ 4) ด้านการติดตามและประเมินผล โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

5. ผลการวิจัย

5.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลคณะกรรมการชุมชนเขตเทศบาลเมืองระนอง ผลการวิจัยดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าความถี่ และค่าร้อยละ แสดงลักษณะของข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของคณะกรรมการชุมชนเขตเทศบาลเมืองระนอง

ปัจจัยส่วนบุคคล		จำนวน	ร้อยละ	ลำดับ
1.เพศ	ชาย	45	33.58	2
	หญิง	89	66.42	1
	รวม	134	100	
2.อายุ	อายุไม่เกิน 30 ปี	23	17.16	4
	31 - 40 ปี	30	22.39	3
	41 - 50 ปี	45	33.58	1
	51 ปีขึ้นไป	36	26.87	2
	รวม	134	100	
3.การศึกษา	มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช ลงมา	73	54.48	1
	อนุปริญญา/ปวส.	24	17.90	3
	ปริญญาตรี	55	23.13	2
	สูงกว่าปริญญาตรี	6	4.49	4
	รวม	134	100	
4.อาชีพ	ข้าราชการและรัฐวิสาหกิจ	18	14.48	4
	ลูกจ้าง/พนักงานบริษัท	55	40.00	1
	เกษตรกรรวม/ประมง	34	25.37	3
	ธุรกิจส่วนตัว	14	10.45	5
	อื่นๆ	13	9.70	2
รวม	134	100		

จากตารางที่ 1.1 ผลการศึกษาข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของคณะกรรมการชุมชนเขตเทศบาลเมืองระนอง ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 66.42 อายุ 41 - 50 ปีจำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 33.58 การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช ลงมา จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 54.48 อาชีพ ลูกจ้าง/พนักงานบริษัท จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00

5.2 ผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเขตเทศบาลเมืองระนอง ผลการวิจัยดังนี้

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของชุมชนเขตเทศบาลเมืองระนอง โดยภาพรวม

การมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเขตเทศบาลเมืองระนอง	\bar{x}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม	ลำดับ
1. ด้านการเสนอความคิด การวางแผน และการตัดสินใจ	3.00	.813	ปานกลาง	1
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานและปฏิบัติการ	3.08	.798	ปานกลาง	3
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	3.06	.792	ปานกลาง	4
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล	3.20	.832	ปานกลาง	2
รวม	3.08	.698	ปานกลาง	

จากตารางที่ 2 แสดงว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของชุมชนเขตเทศบาลเมืองระนอง โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.08$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.20$) รองลงมา ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานและปฏิบัติการ ($\bar{x} = 3.08$) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ($\bar{x} = 3.06$) ด้านการเสนอความคิด การวางแผน และการตัดสินใจ ($\bar{x} = 3.00$) ตามลำดับ

5.3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของชุมชนเขตเทศบาลเมืองระนอง ผลการวิจัยดังนี้

เมื่อเปรียบเทียบคณะกรรมการชุมชน ที่มีเพศต่างกัน โดยวิเคราะห์ค่า t-test เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อเปรียบเทียบคณะกรรมการชุมชน ที่มีอายุต่างกัน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อเปรียบเทียบคณะกรรมการชุมชน ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน พบว่า โดยภาพรวมและเป็นรายด้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อเปรียบเทียบคณะกรรมการชุมชน ที่มีอาชีพต่างกัน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

5.4 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเขตเทศบาลเมืองระนอง โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

จากการตอบแบบสอบถามในส่วนข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามให้ผู้ตอบแบบสอบถามไป 134 ชุดรับกลับมา 134 ชุด และมีผู้ตอบแบบสอบถามในส่วนข้อเสนอแนะ จำนวน 29 ชุด นำมาวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเขตเทศบาลเมืองระนอง มีความคิดเห็นในภาพรวมดังนี้

- 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดการวางแผนและการตัดสินใจ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวควรจัดการประชาสัมพันธ์ที่ดีและทั่วถึงแก่ประชาชนทุกคนจัดนิทรรศการเชิญชวนให้มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ และควรให้จัดกลุ่มในแต่ละชุมชนเพื่อเสาะหาความต้องการและข้อเสนอแนะโดยตรงจากประชาชน
- 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการและปฏิบัติการ ควรจัดให้หัวหน้าชุมชนไปดูงานแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ เพื่อมาปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวของพื้นที่ให้ดีขึ้นและควรแบ่งงานกันเป็นทีมเพื่อสามารถปฏิบัติงานได้อย่างทั่วถึง
- 3) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ควรให้มีคณะกรรมการเพื่อแบ่งสัดส่วนในพื้นที่การขายและแบ่งผลกำไรในกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกัน
- 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล ควรให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมเพิ่มมากขึ้นในการประเมินผลเพื่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะได้รับรู้ปัญหาการปฏิบัติที่แท้จริง และสามารถแก้ปัญหาได้ตรง

6. อภิปรายผลการวิจัย

1. ระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของชุมชนเขตเทศบาลเมืองระนอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.08 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 3.20 รองลงมา ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานและปฏิบัติการ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.08 และ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและวางแผน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากับ 3.00 ผลการวิจัยออกมาเช่นนี้แสดงให้เห็นว่า คนส่วนใหญ่ในชุมชนให้ความสำคัญกับการติดตาม การเข้าไปสังเกตการณ์ การทำงานของผู้รับจ้างทำงานพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ติดตามผลการดำเนินงานของโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่นอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนประเมินผลการพัฒนา ประเมินสภาพแหล่งท่องเที่ยวมากกว่าด้านอื่น สอดคล้องกับงานวิจัยเสาวคนธ์ เหลืองทองคำ (2558)การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน : กรณีศึกษาอำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัยพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางและด้านการติดตามประเมินผล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและวางแผน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด แสดงให้เห็นว่า ชุมชนยังมีขาดโอกาสเข้าร่วมในการตัดสินใจและวางแผนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การพัฒนาเกิดจากการคิด ตัดสินใจ และวางแผนจากหน่วยงานราชการเป็นส่วนใหญ่ สอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐพร ดอกบุญนาค ฐาปกรณ์ ทองคำนุช(2556) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยว กรณีศึกษาชุมชนในตำบลร้อยปีสามชุกอำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี ชุมชนจะมีส่วนแค่การแสดงความคิดเห็นว่าดีหรือไม่ ต้องการหรือไม่ต้องการ แต่ไม่ได้เข้ามาส่วนในการวางแผน คิดนโยบาย หรือการจัดการมากแต่อย่างใด

2. ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของชุมชนเขตเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามเพศ โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ผลวิจัยเป็นเช่นอาจเป็นเพราะว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแต่ละองค์ประกอบใน 4 ด้าน ใช้ความสามารถของแต่ละวัยไม่เหมือนกัน เช่น การตัดสินใจ การคิด การวางแผน การรับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยว ผู้ที่มีอายุมาก หมายถึงผ่านชีวิต ผ่านการทำงาน ผ่านประสบการณ์มานานกว่าคนอายุน้อย ดังนั้น การมีส่วนร่วมในแต่ละด้านต้องช่วยที่ต่างกัน โดยเฉพาะการคิดตัดสินใจ การวางแผน ต้องอาศัยผู้ที่มีประสบการณ์สูงเข้ามามีส่วนร่วม จำแนกตามอายุ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่า ผู้ที่ได้รับการศึกษาที่ต่างกัน มีการเรียนรู้ ทักษะกระบวนการคิด ระดับความรู้และการปฏิบัติ การรับรู้วิทยาการต่าง ๆ ต่อมแตกต่างกัน การใช้ความรู้ที่ได้มาไปใช้แตกต่างกัน แต่ในทางกลับกันผู้ที่มีการศึกษาต่ำกว่าในเชิงการให้ความร่วมมือจะเห็นว่า การศึกษาต่ำจะทำประโยชน์ให้ชุมชนมากกว่า เสียสละมากกว่า ผู้ที่มีการศึกษาที่สูงกว่า จำแนกตามระดับการศึกษา แตกต่างกัน และผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของชุมชนเขตเทศบาลเมืองระนอง จำแนกตามอาชีพ โดยภาพรวมแตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่า อาชีพบางอาชีพนั้นมีลักษณะของงาน ระยะเวลา

การปฏิบัติที่แตกต่างกันเป็นเอกเทศ จึงมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพต่างกันด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของเสาวคนธ์ เหลืองทองคำ (2558) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน : กรณีศึกษาอำเภอปรามบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และอานิสงค์ โอทาตะวงศ (2557) การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ทะเลบัวแดง ในเขตเทศบาลตำบลเชียงแหว อำเภอกุมภวาปี พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชน จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และอาชีพที่ต่างกัน แตกต่างกัน

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการศึกษาในระดับการมีส่วนร่วมของชุมชน ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการตัดสินใจและวางแผน ด้านการดำเนินงานและปฏิบัติการ ด้านการรับผลประโยชน์ และด้านการติดตามและประเมินผล ผลการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นจำเป็นต้องส่งเสริมให้ชุมชนเข้าไปมีส่วนร่วมในทุก ๆ ด้านให้มากขึ้น ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์และการให้ข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเพื่อให้ชุมชน ท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวและยังเป็นการสร้างความเข้าใจอันดีในกระแสนโยบายพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัด ควรให้ทุกฝ่ายได้รับรู้ เรื่องการจัดการผลประโยชน์อันเกิดจากการพัฒนาการท่องเที่ยวในท้องถิ่นเพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายเกิดความเข้าใจเพื่อความร่วมมืออันดีต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชนต่อไปในอนาคต ควรสนับสนุนให้มีการจัดตั้งกลุ่มหรือเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเพื่อให้เกิดความยั่งยืนด้าน การท่องเที่ยวในชุมชนเพื่อให้ชุมชนช่วยกันอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คงอยู่อย่างยั่งยืนตลอดไป

7.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ซึ่งจากการผลศึกษาพบว่าเป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของชุมชน ซึ่งในส่วนของผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ สามารถจำแนกได้เป็น ผลตอบแทนที่เป็นตัวเงิน และ ผลตอบแทนด้านอื่น ๆ
2. ควรศึกษาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของชุมชนอื่นๆ เพื่อให้มีข้อมูลที่มากพอนำมาสรุปได้ผลที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น นอกเหนือจาก เทศบาลเมืองระนอง

8. เอกสารอ้างอิง

ณัฐพร ดอกบุญนาค ฐาปกรณ์ ทองคำนุช(2556).การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยว กรณีศึกษาชุมชนในตลาดร้อยปีสามชุกอำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี. กองทุนส่งเสริมการวิจัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ.

เทศบาลเมืองระนอง. (2562).แผนยุทธศาสตร์ 20 ปี และแผนปฏิบัติราชการเทศบาลเมืองระนอง. สืบค้นเมื่อ 15 มีนาคม 2562.
<http://www.ranongcity.go.th/frontpage>.

เสาวคนธ์ เหลืองทองคำ (2558) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน : กรณีศึกษาอำเภอปรามบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. สาขาวิชาการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยนเรศวร.

อานิสงค์ โอทาตะวงศ (2557). การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ทะเลบัวแดง ในเขตเทศบาลตำบลเชียงแหว อำเภอกุมภวาปี. ปริญาสังคมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสิ่งแวดล้อม คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.

Cohen and Uphoff (1980). *Participation's Place in Rural Development: Seeking Clarity*. New York
McGraw-Hall